

Souhrnná teritoriální informace:

Kyrgyzstán

Zastupitelský úřad 6. 6. 2024 7:30

Kyrgyzstán patří k nejhudším zemím v regionu Střední Asie, má tradičně silné vazby na Rusko, na kterém je do značné míry ekonomicky závislý. Toto spojení se projevuje přítomností více než 1 milionu zahraničních dělníků z této země v Rusku a více než 90% závislosti na energiích dodávaných Ruskem. Rozhodovací pravomocí má prezident Sadyr Žaparov, který jmenuje vládu; zákonodárná moc je v rukou jednokomorového parlamentu. Kyrgyzstán usiluje o zintenzívnění mezinárodních styků, mj. s EU, zájem je o investice, transfer zkušeností a zahraniční pomoc. Kyrgyzská republika je nejmenší ekonomikou mezi zeměmi SNS z hlediska celkového HDP a má také nejnižší HDP na obyvatele hned po Tádžikistánu. V roce 2023 se zvýšila HDP o 6,2 %. Průměrná inflace spotřebitelských cen klesla z 13,8 % v roce 2022 na 10,8 % v roce 2023; důvodem jsou nižší globálních cen potravin a pohonných hmot. Deficit běžného účtu dosáhl v první polovině roku 2023 66,2 % HDP. Tento významný deficit lze vysvětlit 38% přesunem dovozu a 6,5% poklesem remitencí navzdory výraznému 52% nárůstu vývozu. Hlavními příležitostmi pro české exportéry je participace na rozvojových projektech, zejména v oblasti nakládání s vodou nebo obnovitelných zdrojů energie financovaných ze zahraničí. Další příležitosti jsou dodávky technologií pro zahraniční investory, např. v těžebním sektoru. Rozvíjí se i další oblasti spolupráce, např. v zemědělském sektoru. Hlavním limitujícím faktorem je chronický nedostatek finančních prostředků. Tato teritoriální informace je zpracována pro zemi, která je tzv. přiakreditovaná. Informace je poskytována v základním rozsahu.

Základní údaje	
Hlavní město	Biškek
Počet obyvatel	7,09 mil.
Jazyk	Kyrgyzský (státní), ruský (oficiální)
Náboženství	islám (90%), křesťanství (7%)
Státní zřízení	prezidentská republika
Hlava státu	Sadyr Žaparov
Hlava vlády	Akylbek Žaparov
Název měny	Kyrgyzský som
Cestování	
Časový posun	+5 hodin (v létě +4 hodiny)
Kontakty ZÚ	
Velvyslanec	Ing. Pavol Šepeľák
Ekonomický úsek	JUDr. Markéta Pěčková
Konzulární úsek	Mgr. Stanislava Vojtíšková, Ph.D.
CzechTrade	Ing. Petr Jurčík
Czechinvest	ne
Ekonomika	2023
Nominální HDP (mld. USD)	13,72
Hospodářský růst (%)	6,2
Inflace (%)	10,7
Nezaměstnanost (%)	4,0

Kapitoly a podkapitoly:

1 Základní informace o teritoriu

- 1.1 Systém vládnutí a politické tendence v zemi
- 1.2 Zahraniční politika země
- 1.3 Obyvatelstvo

2 Ekonomika

- 2.1 Základní údaje
- 2.2 Veřejné finance a státní rozpočet
- 2.3 Bankovní systém
- 2.4 Daňový systém

3 Obchod a investice

- 3.1 Obchodní vztahy
- 3.2 Přímé zahraniční investice
- 3.3 FTA a smlouvy
- 3.4 Rozvojová spolupráce
- 3.5 Perspektivní obory (MOP)

4 Kultura obchodního jednání

- 4.1 Úvod
- 4.2 Oslovení
- 4.3 Obchodní schůzka
- 4.4 Komunikace
- 4.5 Doporučení
- 4.6 Státní svátky

5 Základní podmínky pro uplatnění českého zboží na trhu

- 5.1 Vstup na trh
- 5.2 Formy a podmínky působení na trhu
- 5.3 Marketing a komunikace
- 5.4 Problematika ochrany duševního vlastnictví
- 5.5 Trh veřejných zakázek
- 5.6 Platební podmínky, platební morálka a řešení obchodních sporů
- 5.7 Víza, poplatky, specifické podmínky cestování do teritoria
- 5.8 Zaměstnávání občanů z ČR
- 5.9 Veletrhy a akce

6 Kontakty

- 6.1 Kontakty na zastupitelské úřady ČR v teritoriu
- 6.2 Praktická telefonní čísla (záchranka, policie, požárníci, infolinky, apod.)
- 6.3 Důležité internetové odkazy a kontakty

1 Základní informace o teritoriu

Podkapitoly:

[1.1 Systém vládnutí a politické tendence v zemi](#)

[1.2 Zahraniční politika země](#)

[1.3 Obyvatelstvo](#)

1.1 Systém vládnutí a politické tendence v zemi

Oficiální název je Kyrgyzská republika (Ústava připouští též název Kyrgyzstán) v kyrgyzském jazyce: Kyrgyzstan Respublikasy; mezinárodní název v anglickém jazyce: The Republic of Kyrgyzstan. Kyrgyzstán završil v roce 2021 přechod k prezidentskému systému vládnutí, což bylo promítnuto. V lednu 2021 proběhly v zemi předčasné prezidentské volby a do čela země byl zvolen Sadyr Žaparov. Následně, v dubnu 2021, byla přijata nová Ústava, přinášející zásadní legislativní změny. Vše bylo nakonec potvrzeno výsledky parlamentních voleb ze dne 28. 11. 2021, v nichž jasně zvítězily proprezidentské strany. Uzavřel se tak proces transformace politického systému a přechod k centralizované formě vládnutí. Členové vlády (Kabinet ministrů): · Akylbek Usenbekovič ŽAPAROV – předseda Kabinetu ministrů · Adylbek Alešovič KASYMALIEV – 1. místopředseda Kabinetu ministrů · Edil Žoldubajevič BAJŠALOV - místopředseda Kabinetu ministrů · Bakyt Ergeševič TOROBAJEV - místopředseda Kabinetu ministrů · Kamčybek Kydyršajevič TAŠIJEV - místopředseda Kabinetu ministrů, předseda Státního výboru národní bezpečnosti · Žeenbek Moldokanovič KULUBAJEV – ministr zahraničních věcí · Ajaz Batyrkulovič BAJETOV – ministr spravedlnosti · Baktybek Asankalijevič BEKBOLOTOV – ministr obrany · Almaz Kušbekovič BAKETAJEV – ministr financí · Daniar Džoldoševič AMANGELDIJEV – ministr ekonomiky a obchodu · Talantbek Oruskulovič IMANOV – ministr digitalizace · Ulan Omokanovič NIJAZBEKOV – ministr vnitra · Kudajbergen Bazarbajevič BAZARBAJEV – ministr práce, sociálního zabezpečení a migrace · Kanybek Kapašovič IMANALLJEV – ministr vzdělávání a vědy · Gulnara Marišovna BAATYROVA – ministryně zdravotnictví · Tilek Kydyrmajevič TEKEBAJEV – ministr dopravy a komunikací · Talaľbek Omukejevč IBRAJEV – ministr energetiky · Askarbak Saporbekovič DŽANYBEKOV – ministr zemědělství · Boobek Ergeševič AŽIKEJEV – ministr pro mimořádné situace · Altynbek Askarovič MAKSUTOV – ministr kultury, informací, sportu a politiky mládeže · Melis Žusupžanovič TURGUNBAJEV – ministr přírodních zdrojů, ekologie a technického dozoru Parlament (Žogorku Keneš – Nejvyšší rada) je jednokomorový, skládá se z 90 poslanců volených na dobu 5 let. Předsedou je Nurlanbek Šakijev. Ve vnitřní politice pokračuje Kyrgyzstán v úsilí o celkovou konsolidaci politických poměrů a sociálně-ekonomický rozvoj země; v popředí je i otázka lidských a občanských práv. Vnitropolitickou a celospolečenskou situaci mj. ovlivňují dopady geopolitických změn vyvolaných konfliktem Ruska a Ukrajiny- země je do značné míry závislá na remitendě kyrgyzských občanů pracujících v Rusku (cca 1 milion).

1.2 Zahraniční politika země

Prioritami v zahraniční politice země jsou zajištění teritoriální celistvosti a bezpečnosti. Kyrgyzstán udržuje korektní vztahy s ostatními zeměmi Eurasijské ekonomické unie, tedy Ruskem, Kazachstánem, Běloruskem a Arménií. V otázce rusko-ukrajinského konfliktu zaujímá neutrální pozici. Důležité jsou vztahy se sousední Čínou, především v ekonomické oblasti. Významný aspekt v zahraniční politice země představuje posilující důraz na turkickou sounáležitost, animovaný zejm. Tureckem. Kyrgyzstán usiluje o zintenzivnění mezinárodních styků, mj. s EU, zájem je o investice, transfer zkušeností a zahraniční pomoc. Na mezinárodněpolitickém fóru se země snaží o celkové zvýšení svojí mezinárodní prestiže a získání zahraniční finanční pomoci. V zahraničních vztazích přetrvává napětí ve vztazích s Tádžikistánem vyvolané hraničními spory. V oblasti zahraničně ekonomických vztahů je Kyrgyzstán značně vázán na Rusko (dodávky surovin a potravin – obilí, remittance zasílané občany Kyrgyzstánu dlouhodobě pracujícími v Rusku), vzrůstá vliv Číny. Aktuálním problémem je poukazování na možné obcházení protiruského sankčního režimu kyrgyzskými společnostmi, které přichází ze strany EU a USA. Vůči agresi na Ukrajině zaujímá oficiálně neutrální stanovisko.

I nadále probíhají jednání s EU ohledně dohody EPCA (Enhanced Partnership and Cooperation Agreement, Kazachstán uzavřel EPCA v r. 2020), která umožní asistenci EU v nejrůznějších oblastech rozvoje ekonomiky a společnosti (obchod, ekologie, doprava, vzdělávání, lidská práva aj.).

1.3 Obyvatelstvo

K 1.1.2023 dosáhl počet obyvatel Kyrgyzstánu 7,09 mil. obyvatel, hustota obyvatel je 35,2 obyvatel na km². Podíl ekonomicky činného obyvatelstva je 56,2 %, dětí do 15 let 32,6 % a ve věku nad 65 let je 4,7 % obyvatel. Cca 34 % obyvatelstva žije ve městech, 66 % na venkově. V hlavním městě Biškeku žije 1,145 mil. obyvatel. Kyrgyzské etnikum tvoří většinu obyvatelstva (74,04 %). Ostatní etnické skupiny žijící v zemi: Uzbeki (14,81 %), Rusové (4,97 %), Dungani (1,13 %), Ujguři (0,9 %), Tádžici (0,9 %) a další. Oficiální zdroje uvádějí, že v Kyrgyzstánu žije více než 80 etnických skupin. Náboženství: islám 90 %, pravoslavní 7 %, ostatní 3 %. Státním jazykem je jazyk kyrgyzský, oficiálním jazykem ruský. Jazyky jsou uváděny jako rovnoprávné. Z dalších nejčastěji používaných jazyků lze uvést uzbecký jazyk a na jihu farsí

2 Ekonomika

Podkapitoly:

[2.1 Základní údaje](#)

[2.2 Veřejné finance a státní rozpočet](#)

[2.3 Bankovní systém](#)

[2.4 Daňový systém](#)

2.1 Základní údaje

Kyrgyzská republika je z hlediska celkové výše HDP nejmenší ekonomikou mezi státy SNS a po Tádžikistánu vykazuje též nejnižší HDP na obyvatele. Nejvyšší hodnoty vykazovalo v roce 2022, od té doby každoročně klesá. Předpokládá se, že tento trend bude pokračovat i v dalších letech. Inflace kolísá v návaznosti na vývoj kurzu místní měny. Průměrná inflace spotřebitelských cen klesla z 13,8 % v roce 2022 na 10,8 % v roce 2023 kvůli nižším globálním cenám potravin a pohonných hmot. Podle Ministerstva práce, sociálního zabezpečení a migrace Kyrgyzské republiky se na konci roku 2023 počet nezaměstnaných snížil o 7 % a činil 91,6 tisíce osob. To je ovšem dáno tím, že značná část populace pracuje v zahraničí. Deficit běžného účtu činil v první polovině roku 2023 66,2 % HDP. Tento významný deficit je vysvětlen 38% přesunem dovozu a 6,5% poklesem remitencí navzdory výraznému 52% nárůstu vývozu. Na základě oficiálního směnného kurzu stanoveného Národní bankou Kyrgyzské republiky činila průměrná měsíční mzda jednoho zaměstnance v roce 2023 361,72 USD. Oproti loňskému roku došlo k nárůstu o 25,7 %.

Tabulka z MOP + navíc platební bilance, zadluženost/HDP.

Ukazatel	2021	2022	2023	2024	2025
Růst HDP (%)	5,51	6,33	6,2	4,4	3,9
HDP/obyv. (USD/PPP)	5534,56	6194,05	6750	7080	7380
Inflace (%)	11,91	13,92	10,70	7,2	6,3
Nezaměstnanost (%)	4,77	4,57	4,0	2,4	N/A
Export zboží (mld. USD)	2,571	2,199	2,994	4,066	4,234
Import zboží (mld. USD)	5,587	9,708	8,321	8,099	7,891
Saldo obchodní bilance (mld. USD)	-2,418	-6,919	-4,793	-3,485	-3,116
Průmyslová produkce (% změna)	-4,67	-3,70	-2,70	3,20	3,20
Populace (mil.)	6,63	6,74	6,86	6,98	7,09
Konkurenceschopnost	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A
Exportní riziko OECD	7/7	7/7	7/7	7/7	7/7

Zdroj: EIU, OECD, IMD, WB, mlsp.gov.kg

2.2 Veřejné finance a státní rozpočet

Podle aktuálních údajů Státní pokladny Ministerstva financí Kyrgyzské republiky byl v lednu až listopadu 2023 činil přebytek státního rozpočtu 2,6 % HDP. Příjmy státního rozpočtu činily 33,1 % HDP a výdaje 30,4 %. V lednu až listopadu 2023 bylo do státního rozpočtu přijato o 30,4 % více daní než v roce 2022. Ve výdajích státního rozpočtu za leden až listopad 2023 tvořily rozpočtové prostředky 93,6 % všech prostředků. Kyrgyzstán je příjemcem půjček jak od mezinárodních organizací, tak i od jednotlivých států. Jedná se zejména o MMF, EBRD, Asian Development Bank, ESCAP, USA. U.S. Trade and Development Program. Mezi hlavní poskytovatele můžeme dále jmenovat Japonsko, Švýcarsko, Tureckou republiku a Spolkovou republiku Německo. Největšími věřiteli patří

Čína, Asijská rozvojová banka a Skupina Světové banky. Na konci října 2023 činil podle Ministerstva financí Kyrgyzstánu objem veřejného dluhu (vnějšího i vnitřního) 6 miliard 115,99 milionů amerických dolarů. Z toho 80 % tvoří vnější dluh (4 miliardy 541,11 milionů amerických dolarů) a 20 % tvoří vnitřní dluh (1 miliarda 570,88 milionů amerických dolarů). Více než polovinu (52,8 % zahraničního dluhu) tvoří multilaterální půjčky Kyrgyzské republiky – 2 miliardy 400,41 milionů amerických dolarů. Země dluží další 2 miliardy 82,89 milionů (45,8 % zahraničního dluhu) v rámci bilaterálních zvýhodněných půjček. Z toho 37,6 % zahraničního dluhu republiky připadá na Export-Import Bank of China, což v listopadu činilo 1 miliardu 708,37 milionů amerických dolarů.

Zdroj: EIU, stat.kg

Veřejné finance	2023
Saldo státního rozpočtu (% HDP)	-1,90
Veřejný dluh (% HDP)	48,50
Bilance běžného účtu (mld. USD)	-3,412
Daně	2024
PO	10%
FO	10%
DPH	12%

2.3 Bankovní systém

Bankovní systém Kyrgyzstánu sestává z Národní banky a 23 komerčních bank s 316 pobočkami, z toho 14 s účastí zahraničního kapitálu. Hlavními bankami na kyrgyzském trhu z hlediska velikosti finančních aktiv jsou Optima bank, Ajyl Bank a KICB (Kyrgyz Investment Credit Bank). Do začátku roku 2023 určila Národní banka Kyrgyzské republiky hlavní vektor rozvoje platebního styku Kyrgyzské republiky na příští roky v rámci strategických dokumentů: „Národní program rozvoje Kyrgyzské republiky do roku 2026“ a "Hlavní směry pro rozvoj platebního systému Kyrgyzské republiky pro roky 2023-2027." Rozvoj platebního systému Kyrgyzské republiky je ve střednědobém horizontu zaměřen na využití inovací v oblasti digitálních a mobilních technologií, zavedení rychlého platebního systému, rozvoj finančního tržiště, Open API, testování digitální měny, jakož i stimulace aktivit podnikatelských subjektů s ohledem na plošné zavádění vzdálených forem služeb, a to i prostřednictvím bezkontaktních karet a technologií NFC, plateb a převodů pomocí dvourozměrných symbolů čárových kódů.

2.4 Daňový systém

Od 1. 1. 2022 je v Kyrgyzstánu účinný nový daňový zákoník, v dubnu 2023 byly provedeny změny některých legislativních aktů v oblasti daní. Účelem nového daňového zákoníku je zajištění optimalizace správy daní, zajištění stability daňového systému, zlepšení digitalizace daňové oblasti, vytvoření transparentních podmínek pro podnikání a omezení stínové ekonomiky. Daňový systém se dělí na obecný daňový režim a zvláštní daňové režimy, mezi něž patří např. patentová daň, zjednodušený daňový systém založený na jediné dani, daň z činností elektronického obchodu, daňový režim ve svobodných ekonomických zónách, daňový režim v Hi-Tech Parku či daň z hornictví. V obecné rovině činí výše daně z příjmu 10% pro fyzické i právnické osoby, zdaňovací období je 1 rok. Standardní sazba DPH činí 12%. DPH se účtuje u většiny zboží a služeb včetně těch, které jsou poskytovány zdarma. DPH se neaplikuje v případě dovozu zboží ze zemí, které jsou členy EAEU. Kyrgyzstán má uzavřené dohody k zamezení dvojího zdanění s 32 zeměmi, které zahrnují např. Rusko, Kazachstán, Švýcarsko, Spojené arabské emiráty, atd. Dne 30. listopadu 2020 vstoupila v platnost smlouva o zamezení dvojího zdanění mezi ČR a Kyrgyzstánem.

3 Obchod a investice

Podkapitoly:

[3.1 Obchodní vztahy](#)

[3.2 Přímé zahraniční investice](#)

[3.3 FTA a smlouvy](#)

[3.4 Rozvojová spolupráce](#)

[3.5 Perspektivní obory \(MOP\)](#)

3.1 Obchodní vztahy

Obchodní vztahy s ČR

Objem obchodní a ekonomické spolupráce mezi Českou republikou a Kyrgyzstánem je malý. V letech 2018 až 2021 činil vzájemný obchod cca 200 mil. Kč. V roce 2022 však došlo k více než čtyřnásobnému nárůstu vzájemného obchodu, taženého především meziročním nárůstem exportu o 386 %. Rovněž v následujícím roce došlo ke značnému zvýšení objemu exportu z ČR do Kyrgyzstánu (o 147,9 %). Důvodem je změna toků peněžních prostředků v souvislosti s aktuální geopolitickou situací.

	2019	2020	2021	2022	2023
Import z ČR (mld. CZK)	0,17	0,12	0,18	0,85	2,11
Export do ČR (mld. CZK)	0,02	0,02	0,03	0,04	0,04
Saldo s ČR (mld. CZK)	-0,15	-0,10	-0,15	-0,82	-2,07

Zdroj: ČSÚ

TOP 5 položek importu z ČR

SITC 3	Název zboží	Hodnota (mil. CZK)	Podíl z celku (%)
781	Automobily osobní aj. vozidla pro dopravu osob	308,44	14,59
778	Přístroje elektrické j. n. (baterie, žárovky ap.)	223,68	10,58
743	Čerpadla (ne na kapaliny), kompresory, ventilátory ap.	181,41	8,58
581	Trubky, potrubí a hadice z hmot plastických	123,88	5,86
764	Zařízení telekomunikační, příslušenství přístrojů pro záznam, reprodukci zvuku, obrazu	104,41	4,94

Zdroj: ČSÚ

TOP 5 položek exportu do ČR

SITC 3	Název zboží	Hodnota (mil. CZK)	Podíl z celku (%)
635	Výrobky ze dřeva j. n. (obaly, okna, dveře, nádobí ap.)	14,99	37,47
016	Maso, vnitřnosti poživ. solené, uzené ap., pokrmy z masa	4,51	11,27
891	Zbraně a munice	4,02	10,06
017	Maso a vnitřnosti připravené nebo konzervované j. n.	2,85	7,12
268	Vlna, vlákna živočišná ostatní (vč. česanců vlněných)	2,79	6,98

Zdroj: ČSÚ

Obchodní vztahy s EU

Země EU představují jednoho z nejvýznamnějších obchodních partnerů KG. Za posledních 10 let lze zaznamenat kladné saldo pouze ve prospěch EU. V roce 2022 objem vzájemného obchodu poprvé přesáhl 1 319 milionů eur, což je téměř o 300 % více než v předchozím roce. V roce 2023 se zahraniční obchod Kyrgyzstánu s Evropou zvýšil o dalších 338 %. Mezi největší exportéry patří Německo, Francie a Litva.

	2019	2020	2021	2022	2023
Import z EU (mil. EUR)	329,44	234,48	263,24	1170,91	2728,79
Export do EU (mil. EUR)	105,13	75,55	73,95	147,43	116,03
Saldo s EU (mil. EUR)	-224,31	-158,92	-189,29	-1023,47	-2612,76

Zdroj: Evropská komise, stat.kg

Obchodní vztahy se zeměmi mimo EU

Vývoz ze zemí EU do KG tradičně výrazně převyšuje dovoz, což se projevuje pozitivním saldem obchodní bilance. Mezi největší obchodní partnery patří RU a CN, z evropských zemí CH a UK.

	2019	2020	2021	2022	2023
Import ze zemí mimo EU (mil. EUR)	4285,39	3205,46	4904,74	7808,99	4968,14
Export do zemí mimo EU (mil. EUR)	1732,01	1749,66	2304,23	1886,64	2653,42
Saldo se zeměmi mimo EU (mil. EUR)	-2553,38	-1455,80	-2600,51	-5922,35	-2314,72

Zdroj: EIU, Eurostat

3.2 Přímé zahraniční investice

Kyrgyzstán je země na zahraničních investicích závislá. Z tohoto důvodu se vláda snaží přilákat co nejvíce investorů a vytvořit pro ně co nejliberálnější investiční prostředí. Za tímto účelem podepsala řadu smluv o ochraně investic, např. s Rakouskem, Maďarskem, Německem a Francií. Aby se zlepšilo uplatňování zákona, Kyrgyzstán požádal o vstup do Mezinárodního centra pro řešení investičních sporů ICSID. Investice směřovaly většinou do oblastí souvisejících s těžbou, zpracovatelským průmyslem, ICT a výzkumem. Dokládají to údaje z Monitoringu vzájemných investic Euroasijské rozvojové banky za první pololetí roku 2023. V porovnání s rokem 2022 se příliv zahraničních investic v roce 2023 snížil o 24 % a činil 654,6 milionů amerických dolarů. V roce 2023 byly hlavními investorskými zeměmi v Kyrgyzstánu Čína, Rusko, Kazachstán, Nizozemsko, Turecko a Spojené království.

Z hlediska přímých investic se české firmy až na výjimky v Kyrgyzstánu mnoho neangažují.

V této souvislosti je však třeba poznamenat, že hodnocení rizik OECD řadí zemi do nejhorší, sedmé kategorie a její potenciální obchodní a investiční plány by tomu měly být přizpůsobeny.

3.3 FTA a smlouvy

Smlouvy s EU

Spolupráce EU a Kyrgyzstánu se rozvíjí na základě Dohody o partnerství a spolupráci (PCA), která byla podepsána v roce 1995 a vstoupila v platnost v roce 1999. Od prosince 2017 probíhá sjednávání rozšířené PCA mezi EU a Kyrgyzstánem. V prosinci 2019 byla posílená dohoda o partnerství a spolupráci parafována, k jejímu podpisu a ratifikaci dosud nedošlo.

Smlouvy s ČR

Bilaterální smluvní základna je tvořena následujícími bilaterálními dohodami: Protokol o spolupráci mezi MZV ČR a MZV KG (1995), Smlouva ČR – Kyrgyzstán o spolupráci v boji s organizovaným zločinem, s nezákonným nakládáním s narkotiky, s terorismem a různými nebezpečnými druhy zločinnosti (1998) a Dohoda mezi vládou ČR a vládou Kyrgyzské republiky o leteckých službách (2004) apod. Dne 9. dubna 2019 byla podepsána Smlouva o zamezení dvojího zdanění mezi ČR a Kyrgyzstánem (účinná od 30.11.2020) a Dohoda o spolupráci mezi Ministerstvem průmyslu a obchodu ČR a Ministerstvem ekonomiky KG (vstup v platnost podpisem dne 9.4.2019, též den bylo uskutečněno první zasedání Pracovní skupiny pro hospodářskou spolupráci). Kyrgyzstán je od 20. 5. 2015 členem Eurasijské ekonomické unie (EEU). KG strana si mj. vyjednala zachování preferenčních tarifů na dodávky čínských zařízení na několik rozpracovaných infrastrukturních projektů. Vstup Kyrgyzstánu do EEU se mj. projevil v lepším přístupu vybraného zemědělského zboží z KG na trh Celní unie.

3.4 Rozvojová spolupráce

Ekonomika Kyrgyzstánu je nadále závislá na technické a rozvojové pomoci od širokého spektra donorů, zejména OSN, EU, OSCE, UNDP, USAID, MMF, Světové banky. Bilaterálně především spolupracuje s Čínou, rozvojová spolupráce se rozvíjí i s Tureckem. Podpora EU Kyrgyzstánu se mj. uskutečňuje prostřednictvím mechanismu akčních plánů, projektů rozvojové spolupráce, které se zaměřují na tři hlavní oblasti: právní stát, vzdělávání a integrovaný rozvoj venkova. Pro období 2021-2027 byly nově doplněny i digitalizace a zelená a klimaticky odolná ekonomika. Pro české společnosti se otevírají exportní příležitosti zejména v oblasti rozvoje venkova, především v oblasti nakládání s vodami. Česká strana poskytuje kyrgyzské straně rozvojovou pomoc prostřednictvím českých finančních prostředků v EBRD, Czech Trust Fund v UNDP, B2B programy ČRA a též programu MZV ČR k malým lokálním projektům.

3.5 Perspektivní obory (MOP)

Mezi perspektivní odvětví pro dodávky a investice v Kyrgyzstánu lze zařadit zejména investiční celky (např. malé vodní elektrárny), dopravní infrastruktura a řízení dopravy, zelené technologie (čištění odpadních vod, ohřev teplé vody, solární panely), malé pivovary, technologie výroby piva a potravinářské technologie jako celek. Další možnosti existují v turisticke, v zemědělství, perspektivní je i bytová výstavba, příležitosti existují též u realizace spotřebního zboží. Omezený zájem je evidován o možnosti v oblasti těžby a zpracování plynu. Existuje několik společných česko-kyrgyzských firem, zejména v oblasti OZE, další české firmy jsou v Kyrgyzstánu průběžně aktivní. Pokud se české firmy v KG obchodně angažují, jedná se někdy o firmy se zastoupením v Kazachstánu, odkud pokrývají i své obchodní aktivity v KG. Největším problémem pro prosazení českých firem je exportní financování. Podle zkušeností z jiných zemí se ukazuje jako nejperspektivnější cesta identifikování rozvojových programů financovaných ze zahraničí s cílem participace v nich, byť alespoň jako subdodavatel. V Kyrgyzstánu působí též celá řada významných kyrgyzských podnikatelů, se kterými se lze dohodnout na vzájemně výhodných projektech.

4 Kultura obchodního jednání

Podkapitoly:

[4.1 Úvod](#)

[4.2 Oslovení](#)

[4.3 Obchodní schůzka](#)

[4.4 Komunikace](#)

[4.5 Doporučení](#)

[4.6 Státní svátky](#)

4.1 Úvod

V Kyrgyzstánu má obchod, stejně jako ve většině zemí Asie, i určitou společenskou stránku a akceptování zvyklostí je první předpoklad úspěchu. Je třeba počítat s tím, že bez osobního kontaktu s potenciálním obchodním partnerem se nelze obejít. V neposlední řadě je také třeba mluvit dobře rusky. Určitě nevede k obchodnímu úspěchu hojně zasílání e-mailu v angličtině doprovázené odkazy na internetové stránky.

4.2 Oslovení

Partnery je vhodné oslovovat v RJ, tedy ve formátu jméno a jméno po otci.

4.3 Obchodní schůzka

Důležitým momentem je, že společnost v Kyrgyzstánu je poměrně patriarchální a zejména prvotní kontakty na osobní úrovni by měli navazovat spíše muži. Pracovní doba je od 9:00 do 17:30 (oficiální), v soukromých firmách podle rozhodnutí majitele. Není dobré své potenciální partnery podceňovat, možná neumí dobře anglicky a nevedou teoretické diskuse o mezinárodním obchodě, za to se však velmi dobře vyznají v místních poměrech a umějí si velmi dobře poradit díky kontaktům na své příbuzné a známé. Dále je nutno brát v úvahu, že Kyrgyzstán je poměrně chudší zemí s prvky východního způsobu myšlení. Jedná se třeba o přesnost, schopnost dodržet nejen ústní, ale i písemnou dohodu, atp. Při komunikaci s kyrgyzskými partnery je třeba dávat přednost osobnímu kontaktu, případně telefonátu. V případě nutnosti písemné komunikace je vhodnější komunikace prostřednictvím sociálních sítí, e-mailové příkládají menší váhu zejména v otázce rychlosti odpovědi. Je vhodné si zjistit náboženské zaměření partnera a z tohoto vyvodit přístup ohledně možných jednání mimo kancelář a konzumace alkoholu. Dress kód je srovnatelný s Evropou.

4.4 Komunikace

Státní jazyk je kyrgyzský, oficiální jazyk ruský. Jazyky jsou uváděny jako rovnoprávné. Další nejčastěji používané jazyky jsou uzbecký a na jihu farsí. V obchodním jednání se využívá nosně ruský jazyk, angličtina je velice málo rozšířená. Z tohoto důvodu je tlumočnicko do RJ nutností. Mezi komunikační tabu je možné zařadit otevírání náboženských otázek a kritika KG jako země. Kyrgyzové mají často pozitivní vztah k bývalému SSSR, není proto vhodná jeho příliš striktní kritika. V Kyrgyzstánu jsou důležité k prosazení nabízeného zboží dobré osobní kontakty. Tyto kontakty je nutné periodicky upevňovat, neboť klíčové osoby důležité pro prodej nabízené produkce mohou odcházet i přicházet např. z Obchodně-průmyslové komory na jiné posty na Ministerstvo ekonomiky KG, avšak většinou si při svém odchodu zachovávají vazby a kontakty. Pokud není osobní kontakt možný, je preferovanou cestou komunikace prostřednictvím mobilních telefonů, nosně s využitím aplikace WhatsApp.

4.5 Doporučení

Důležité je mít na KG trhu partnera, který se vyzná v místních podmínkách a který má zpravidla dobré kontakty. Při vstupu na kyrgyzský trh je zejména nutné pečlivé prověření bonity partnera a zvýšená pozornost platebním podmínkám. Lze se též setkat se špatnou platební morálkou, nedodržíváním uzavřených dohod a v případě soudních sporů se zdlouhavým projednáváním. Celkově špatná finanční situace je v mnoha případech limitující pro další rozvoj perspektivních projektů. Je nutné brát v potaz velmi omezený trh spotřebního zboží a nízkou koupěschopnost obyvatelstva. Používanou měnou při obchodních platbách je kyrgyzský som, euro a americký dolar.

4.6 Státní svátky

Veřejné svátky: 1.1. Nový rok 23.2. Den obránců vlasti 8. 3. Mezinárodní den žen 21. 3. národní svátek Nooruz 7. 4. Den národní dubnové revoluce 1.5. Svátek práce 5. 5. Den ústavy Kyrgyzské republiky 9.5. Den vítězství 31.8. Den nezávislosti Kyrgyzské republiky 7. 11. a 8.11. Dny historie a paměti předků Další dva muslimské svátky „Orozo Ait“ a „Kurman Ait“ jsou definovány lunárním kalendářem. 7.1. Vánoce (pravoslavné) jsou rovněž považovány za svátek. V případě, že svátek vychází na víkendový den (neděle), tak se den volna přenáší na další pracovní den po svátku. Při přípravě podnikatelských aktivit je rovněž brát v potaz, v jakém období se slaví svátek ramadán.

5 Základní podmínky pro uplatnění českého zboží na trhu

Podkapitoly:

[5.1 Vstup na trh](#)

[5.2 Formy a podmínky působení na trhu](#)

[5.3 Marketing a komunikace](#)

[5.4 Problematika ochrany duševního vlastnictví](#)

[5.5 Trh veřejných zakázek](#)

[5.6 Platební podmínky, platební morálka a řešení obchodních sporů](#)

[5.7 Víza, poplatky, specifické podmínky cestování do teritoria](#)

[5.8 Zaměstnávání občanů z ČR](#)

[5.9 Veletrhy a akce](#)

5.1 Vstup na trh

Celní sazby vyplývají z členství KG v Eurasijské ekonomické unii. Je-li dovozce ze země, se kterou byla podepsána Dohoda o zamezení dvojího zdanění, která již vstoupila v platnost, a má-li u sebe potvrzení o tom, že již DPH zaplatil v zemi původu, pak se od něj platba DPH nevyžaduje, resp. vyžaduje se jen ta část DPH, o kterou je kyrgyzská DPH vyšší než DPH v zemi původu. Je uzákoněna kontrola exportu na některé výrobky. Okruh těchto výrobků odpovídá standardu obvyklému v evropských zemích – alkohol, cigarety, zbraně a vojenský materiál, jedy, radioaktivní látky, některé léky atp. Na dovoz i vývoz tohoto zboží je nutno mít příslušnou licenci. Od roku 1993 využívala KG strana při exportu do zemí EU „Všeobecný systém preferencí“ - GSP. V listopadu 2015 schválila Evropská komise návrh na udělení Kyrgyzstánu GSP+, který vstoupil v platnost 27. ledna 2016, v případě KG se jedná o 66% všech výrobků dovážených do EU.

5.2 Formy a podmínky působení na trhu

V Kyrgyzstánu existují podobné druhy obchodních společností jako v jiných státech. Nejrozšířenější jsou společnost s ručením omezeným či akciová společnost. Akciové společnosti existují jak v otevřené, tak i v uzavřené formě. Pro zřízení kanceláře či reprezentace nebo společného podniku je zapotřebí mít k dispozici ověřený výpis z obchodního rejstříku a nutný je soudně ověřený překlad statutu. Totéž se týká i zřizování společného podniku. V současné době postačuje překlad do jazyka ruského. Podrobnější informace lze nalézt na webových stránkách [Ministerstva ekonomiky a obchodu KG](#).

5.3 Marketing a komunikace

S reklamou českých podniků v KG jsou minimální zkušenosti, což souvisí s omezeným vývozem spotřebního zboží z důvodů velice malého místního trhu pro spotřebitelské výrobky v našich cenových úrovních. S ohledem na místní specifika je nutné dát na doporučení místního distributora/partnera, jaké marketingové kanály je vhodné využít. Dobrý zvuk mají v Kyrgyzstánu některé české tradiční výrobky jako je sklo, české pivo, české lázeňství apod. Při využívání marketingových kanálů je nutné dodržovat limity, vyplývající z převažujícího muslimského náboženství Kyrgyzů.

5.4 Problematika ochrany duševního vlastnictví

Stručně WTO, základní legislativa, jaká jsou rizika a jak se bránit.

Ochrana duševního vlastnictví je v Kyrgyzstánu upravena celou řadou právních předpisů, upravujících patentovou ochranu, ochranu autorských práv apod. Kyrgyzstán je rovněž smluvní stranou řady mezinárodních úmluv v této oblasti, zde lze např. uvést The WIPO Copyright Treaty a The WIPO Performances and Phonograms Treaty. Od roku 1998 je Kyrgyzstán členem WTO.

Podrobněji viz [Investiční portál Kyrgyzstánu](#).

5.5 Trh veřejných zakázek

Veřejné zakázky jsou zadávány prostřednictvím internetové adresy zakupki.gov.kg. Informace o některých významnějších tendrech rozesílá KG strana prostřednictvím svých zastupitelských úřadů v zahraničí.

5.6 Platební podmínky, platební morálka a řešení obchodních sporů

Stručný popis platebních podmínek, průměrná doba splatnosti faktur a jejich proplácení, na koho se obrátit v případě nezaplacení, informace, zda jsou obyvatelé země upřednostňováni v případě těchto sporů.

Prakticky jedinou platební podmínkou, která je bez rizika, je platba 100 % předem, ostatní platební podmínky jsou rizikové, přijatelnost akreditivů je nutno konzultovat u bank v ČR. Prakticky jedinou platební podmínkou, která je bez rizika, je platba 100 % předem, ostatní platební podmínky jsou rizikové, přijatelnost akreditivů je nutno konzultovat u bank v ČR. Pro řešení sporů je možné využívat jak obecné soudy, tak i arbitrážní řízení.

5.7 Víza, poplatky, specifické podmínky cestování do teritoria

Pro vstup a pobyt musí občané ČR splňovat podmínky stanovené zákony Kyrgyzstánu. Ke sdělování aktuálních podmínek vstupu a pobytu je příslušný zastupitelský úřad Kyrgyzstánu ve Vídni. Ministerstvo zahraničních věcí ČR doporučuje občanům ČR, aby si před cestou ověřili aktuální podmínky pro vstup a pobyt. Po příjezdu je nutné splnit registrační povinnost. Vstup pro držitele diplomatických pasů - bez víz, pokud doba pobytu nepřesáhne 60 dnů. Pro pobyt nad 60 dnů je nutné požádat o vízum na zastupitelském úřadu Kyrgyzstánu ve Vídni. Vstup pro držitele služebních pasů - bez víz, pokud doba pobytu nepřesáhne 60 dnů. Pro pobyt nad 60 dnů je nutné požádat o vízum na zastupitelském úřadu Kyrgyzstánu ve Vídni. Vstup pro držitele cestovních pasů (účel turistika, pozvání) - bez víz, pokud doba pobytu nepřesáhne 60 dnů. Pro pobyt nad 60 dnů je nutné požádat o vízum na zastupitelském úřadu Kyrgyzstánu ve Vídni. V případě pobytu za účelem zaměstnání či jiným výdělečným pobytem je nutné požádat o vízum na zastupitelském úřadu Kyrgyzstánu ve Vídni.

Vstup a pobyt kyrgyzských občanů v ČR Občané KG mohou podat žádost o schengenské vízum pro cestu do ČR ve vízovém centru VFS Global v Biškeku. Vízové žádosti zpracovává v zastoupení zastupitelský úřad Švýcarska v Biškeku. Vízovou žádost je nutné podat minimálně za 15 dnů do plánovaného odletu na základě předchozí registrace prostřednictvím registračního systému vízového centra. Vstup pro držitele diplomatických, služebních a cestovních pasů - je nutné požádat o vízum na zastupitelském úřadu Švýcarska v Biškeku.

5.8 Zaměstnávání občanů z ČR

Postup při pobytu pracovních migrantů v Kyrgyzstánu upravuje nařízení „O postupu při výkonu pracovních činností cizími státními příslušníky a osobami bez státní příslušnosti na území Kyrgyzské republiky“. Za vydání povolení k zaměstnání zahraničnímu pracovníkovi vybírá pověřený orgán státní poplatek, jehož výši rovněž stanoví kyrgyzská vláda. K získání pracovního povolení musí zahraniční pracovníci doložit řadu dokumentů, včetně kopie platného patentu se zálohou na tři měsíce a pracovní smlouvy s uvedením výše mzdy. Pracovní povolení se vydává pro zahraničního specialistu – na dobu do jednoho roku, ne však déle, než je doba platnosti kvóty zaměstnavatele pro získávání a využívání zahraniční pracovní síly. pro zahraniční fyzické osoby a podnikatele - na období do jednoho roku v rámci kvóty pracovní migrace, pro vysoce kvalifikovaného specialistovu na žádost zaměstnavatele mimo kvótu pro získávání a využívání zahraniční pracovní síly. Vydává se po dobu trvání pracovní smlouvy, maximálně však tři roky, s možností prodloužení. Aktuální informace lze nalézt na webových stránkách Migrační služby Kyrgyzstánu.

5.9 Veletrhy a akce

V Kyrgyzstánu se každý rok koná více než 20 menších výstav, většinou v Biškeku. Výstavy v Kyrgyzstánu mj. organizuje společnost BI EXPO, str 170/3, Fatyanov, Biškek, KG, tel.: +996 775 000 005 e-mail: management@biexpo.kg web: www.biexpo.kg

6 Kontakty

Podkapitoly:

[6.1 Kontakty na zastupitelské úřady ČR v teritoriu](#)

[6.2 Praktická telefonní čísla \(záchranka, policie, požárníci, infolinky, apod.\)](#)

[6.3 Důležité internetové odkazy a kontakty](#)

6.1 Kontakty na zastupitelské úřady ČR v teritoriu

Velvyslanectví České republiky v Astaně (s akreditací pro Kyrgyzstán): Kabanbay Batyr Avenue 15/1, Business Centre Q2, 010000 Astana, Republic of Kazakhstan +7 7172 986828, e-mail: astana@mzv.gov.cz. Obchodně ekonomický úsek se nachází na velvyslanectví v Astaně +7 7172 986828, e-mail: astana.commerce@mzv.gov.cz Honorární konzulát České republiky v Kyrgyzské republice: Razzakova 15, 720 040, Bishkek tel. : + 9 9 6 5 5 0 7 7 6 6 2 5 hko.cz.kg@gmail.com.

CzechTrade

6.2 Praktická telefonní čísla (záchranka, policie, požárníci, infolinky, apod.)

Hasiči 101 Policie 102 Rychlá lékař. pomoc 103 Rychlá lékařská pomoc placená 151 Záchranáři 110, 161 Taxi 152, 156 Mezinárodní informační služba 160 Informace 109, 106 Havárie plynu 104

6.3 Důležité internetové odkazy a kontakty

[Vláda KG](#) [Ministerstvo zdravotnictví a sociálního rozvoje KG](#) [Ministerstvo spravedlnosti KG](#) [Ministerstvo zahraničních věcí KG](#) [Ministerstvo obrany KG](#) [Ministerstvo vnitra KG](#) [Státní výbor pro energetiku, průmysl a použití ropy KG](#) [Ministerstvo ekonomiky a obchodu KG](#) [Ministerstvo financí KG](#) [Ministerstvo zemědělství KG](#) [Ministerstvo vzdělání a vědy KG](#) [Ministerstvo pro mimořádné situace KG](#) [Ministerstvo digitálního rozvoje KG](#) [Ministerstvo práce, sociálního zajištění a migrace KG](#) [Ministerstvo kultury, informace, sportu a politiky pro mládež KG](#) [Ministerstvo přírodních zdrojů, ekologie a technického dozoru KG](#) [Státní výbor národní bezpečnosti KG](#) [Státní úřad pro architekturu, výstavbu a veřejného hospodaření \(государственное агентство архитектуры, строительства и жилищно-коммунального хозяйства\)](#) [Státní daňová služba KG](#) [Státní celní služba KG](#) [Ministerstvo vzdělávání a vědy KG](#) [Státní geologická služba KG](#) [Oficiální stránka města Biškek](#) [Knati Kabar \(zpravodajská agentura\)](#) [Večerní Biškek \(noviny\)](#) [Statistické údaje KG](#)